

Skolskjutsreglemente

Dokumenttyp: Reglemente
Dokumentnamn: Skolskjutsreglemente
Beslutat datum: 2025-05-05, § 33
Gäller från datum: 2025-05-06
Beslutat av: Kommunstyrelsen
Ansvarig: Anneli Andersson
Diarienummer: 2025/144-003
Dokumentinformation:
Foton: Maria Broberg

Innehåll

Skolskjutsreglemente.....	1
1. Allmänna lagkrav.....	5
2. Kommunens skyldighet	5
2.1 Definitioner	6
3. Rätten till skolskjuts	6
3.1 Rätt till kostnadsfri transport.....	6
3.2 Byte av busskort	6
3.3 Trafikfarlig skolväg.....	7
3.4 Varaktig funktionsnedsättning	7
3.5 Kortvarig funktionsnedsättning.....	7
3.6 Val av annan skola	7
3.7 Växelvis boende	8
3.8 Gymnasieelevers resor	8
3.9 Färdbevis.....	8
4. Skolbussens färdväg och ersättning för självskjuts.....	9
4.1 Skolbussens skolväg	9
4.2 Enskild väg	9
4.3 Självskjuts	9
4.4 Särskilda omständigheter.....	10
5. Väntetider	10
5.1 Elevers väntetid	10
5.2 Effektiv skolskjutsorganisation.....	10
6. Säkerhet och ansvar	10
6.1 Ansvar mellan hemmet och hållplatsen.....	10
6.2 Ansvar under färd	10
6.3 Ansvar för-på- och avstigningsplats vid skolan	11
6.4 Om eleven missar skolskjutsen.....	11

6.5	Säkerhet ombord på bussar.....	11
6.6	Trafiksäkerhets- och ordningsregler	11
6.7	Trafikhinder	11
6.8	Inställd skolskjuts.....	12
7.	Ansökningsförfarande och beslut om skolskjuts.....	12
8.	Överklagan.....	12

1. Allmänna lagkrav

Rätten till kostnadsfri skolskjuts i förskoleklass och grundskolan regleras i skollagen (2010:800) 9 kap. 15 b och 21 a §§ samt 10 kap 32 §, anpassad grundskola 11 kap 31 § och anpassad gymnasieskola 18 kap 30 §, om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Kommunen har ingen laglig skyldighet att anordna skolskjuts för gymnasieelever (utom anpassad gymnasieskola), däremot har gymnasieelever (t o m vårterminen det år de fyller 20 år) rätt att få ersättning för sina dagliga resor mellan hemmet och skolan enligt lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor.

Skolskjutsen ska anordnas på ett trafiksäkert sätt i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning, TSVFS (1988:17).

Föräldraansvar regleras i Föräldrabalken (1949:381) 6 kap.

Överklagande av beslut kan ske genom så kallad laglighetsprövning enligt Kommunallagen (2017:725) 10 kap eller som förvaltningsbesvär enligt Förvaltningslagen (2017:900) §§22-25.

Förordningen (1970:340) om skolskjutsning anger regler och ansvar för de särskilt anordnade skolskjutsarna. Förordningen omfattar ej linjetrafik, badresor eller andra utflykter.

Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter (1988:17) om skolskjutsning anger vad som ska beaktas vid planering och anordnande av skolskjutsning.

Ansaret för skolskjuts ligger hos kommunstyrelsen (KS). Beslutanderätten i enskilda ärenden är delegerad till en särskild tjänsteperson.

2. Kommunens skyldighet

Rätten till skolskjuts regleras huvudsakligen i Skollagen (2010:800). Rätten till skolskjuts innebär att kommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållandena, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. Rätten gäller för elever i förskoleklass, den kommunala grundskolan och anpassad grundskola samt för elever i anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman, om eleven går i den skola kommunen placerat dem i.

Kommunen är inte skyldig att anordna skolskjuts för elever i förskolan, pedagogisk omsorg, allmän förskola, fritidshem, gymnasieskolan, sameskolan eller specialskolan.

Kommunen, skolan, skolskjutsentreprenör, förare, vårdnadshavare och elever har gemensamt ett ansvar för att eleverna kommer säkert och tryggt till skolan.

2.1 Definitioner

- Skolväg – kortaste användbara gångväg mellan hemmet och skolområdet
- Hemmet – tomtgränsen vid in-/utfart till hemmet
- Skolområdet – ut-/infart till skolområdet
- Skolskjutsavstånd – det uppmätta avståndet på gångväg mellan hemmet och skolan
- Självskjuts – vårdnadshavare eller annan som skjutsar eleven
- Gångavstånd – avstånd mellan hemmet till av kommunen anvisad påstigningsplats för skolskjuts, där eleven anvisas på- och avstigning till och från skolskjutsfordonet

3. Rätten till skolskjuts

3.1 Rätt till kostnadsfri transport

Kostnadsfri skolskjuts till och från skolan föreligger för elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola i år 1-9 samt anpassad gymnasieskola om skolvägen mellan bostaden (tomtgräns) och skolområdet är mer än 3 km. Rätten till skoltransport gäller således mellan bostaden och skolan och omvänt. Om bostaden är en familjehemsplacering, jämföras denna med folkbokföringsadress.

På- och avstigningsplats kan utses upp till 2 km från hemmet. Vid enskild väg utses på- och avstigningsplats vid närmast farbara väg (se 4.2). Kommunen fastställer på- och avstigningsplats utifrån trafiksäkerhetsbedömning.

Busskort som utfärdas för skolskjuts får endast användas på den specifika linje som eleven har beviljats skolskjuts för. Detta innebär att busskortet inte får användas på andra bussar, även om de tillhör samma bussbolag eller trafikerar liknande rutter.

3.2 Byte av busskort

Elev som förlorat eller medvetet skadat sitt busskort får ett nytt färdbevis mot en avgift av 50 kronor.

Elever som behöver ett nytt busskort ska skyndsamt meddela skolkansliet för beställning av nytt kort.

3.3 Trafikfarlig skolväg

I de fall där en elev bedöms ha en trafikfarlig skolväg kan kostnadsfri skolskjuts beviljas även om eleven har kortare skolväg än 3 km, under del av eller hela läsåret utifrån särskilda skäl. Ansökan görs på särskild blankett och beslut fattas av kommunstyrelsen.

3.4 Varaktig funktionsnedsättning

Elev kan beviljas skolskjuts på grund av varaktiga medicinska skäl, som styrks av läkarintyg.

3.5 Kortvarig funktionsnedsättning

Vid ansökningar om skolskjuts vid kortvariga funktionsnedsättningar görs en individuell bedömning kring behovet av skolskjuts. Om eleven på grund av funktionsnedsättning har svårt att på egen hand ta sig till och från skolan, bör vårdnadshavaren i första hand undersöka om familjen har tecknat en olycksfallsförsäkring som kan täcka elevens extra kostnader för att ta sig till skolan.

I andra hand kan kommunen pröva om kommunens kollektiva olycksfallsförsäkring för eleverna täcker kostnaden för taxiresor. Om skadan sker efter skoltid kan kommunen undersöka om den kollektiva olycksfallsförsäkringen även gäller på fritiden och kan tas i anspråk.

3.6 Val av annan skola

Rätten till skolskjuts gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola (kommunal skola). I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Ibland har en elev, med hänsyn till sina personliga förhållanden, särskilda skäl att få gå i en skola som anordnas av en annan kommun än hemkommunen. Om eleven måste övernatta i skolkommunen har hon eller han rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och den plats där utbildningen bedrivs under samma förutsättningar som gäller för elever som bor i den mottagande kommunen. Även den här rätten gäller för elever i grundskolan, anpassad grundskolan och gymnasiesärskolan. Det är den kommun som anordnar utbildningen som också ska anordna skolskjutsen. Kommunens kostnader för detta ska ersättas av elevens hemkommun.

3.7 Växelvis boende

Förutsättningar för växelvis boende:

Båda bostadsadresserna är belägna inom Sorsele kommun. Boendet ska bygga på ett fast och varaktigt arrangemang och vara likvärdigt fördelat på de båda adresserna, till exempel boende varannan vecka på respektive adress. Det likvärdiga boendet och att det är fråga om ett fast arrangemang skall styrkas av vårdnadshavarna genom uppvisande av dom eller beslut, skriftlig överenskommelse mellan parterna eller genom underskrift av vårdnadshavarna på ansökan om skolskjuts.

Vid behovet av rätt till elevresor ska avståndsbedömningen göras från båda vårdnadshavares adresser om eleven bor växelvis hos båda vårdnadshavarna (HFD 6231-21). Om det är aktuellt med skolskjuts från båda vårdnadshavarna görs två separata ansökningar.

3.8 Gymnasieelevers resor

Elever inom gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts utan endast till bidrag till elevresor. Med elevresor avses gymnasieelevers resor mellan bostad och skola. Enligt lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, samt tillhörande förordning (SFS 1991:1120), ska elevens hemkommun ansvara för elevens kostnader för dagliga resor i de fall då eleven har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395). Kommunens skyldighet kring elevresor gäller för de elever som har minst sex kilometer mellan bostaden och skolan. Avståndet ska beräknas från folkbokföringsadressen även om en elev har växelvis boende.

Ansvar för elevernas dagliga resor omfattar gymnasieelever fram till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år. Hemkommunens ansvar gäller oavsett om eleven får sin utbildning inom det offentliga skolväsendet eller på annat håll. Det innebär att hemkommunen är skyldig att svara för resekostnader även för elever i regioners gymnasieskolor och för elever som går på en gymnasieutbildning i fristående skolor. Hemkommunen har även ansvaret när eleven studerar på annan ort. Kommunen är inte skyldig att anordna transporter för gymnasieeleverna utan endast ansvara för deras resekostnader. Enligt 2 § förordningen får kommunen bestämma hur resorna ska ske. Kommunen får bestämma om stödet ska ges kontant eller genom tillhandahållande av busskort eller dylikt.

3.9 Färdbevis

Busskortet utgör ett giltigt färdbevis och ska medföras vid varje resa. Elever är skyldiga att uppvisa sitt busskort vid påstigning samt under resans gång om detta efterfrågas av chauffören eller annan behörig personal. Underlåtenhet att uppvisa giltigt busskort kan resultera i att eleven nekas tillträde till skolskjutsen.

4. Skolbussens färdväg och ersättning för självskjuts

4.1 Skolbussens skolväg

Kommunen får fritt organisera skolskjutsverksamheten på lämpligt sätt med beaktande av bland annat trafikförhållandena och trafiksäkerheten. Det finns inget generellt hinder mot att elever hänvisas till särskilda uppsamlingsplatser i hemmets respektive skolans närhet. Rätten till skolskjuts innebär inte att sådan skolskjuts måste anordnas från bostadsadressen till den plats där utbildningen bedrivs eller att skolskjuts måste anpassas till varje elevs skoltider. I det enskilda fallet ska kommunen särskilt beakta elevens funktionsnedsättning och om behov finns hämta eleven vid elevens hem. I Sorsele kommun sker skolskjuts i huvudsak genom allmän kollektivtrafik med upphandlade bussar och bilar.

4.2 Enskild väg

Skolskjuts/linjetrafik upphandlas alltid efter allmänna vägar. För att skolskjuts ska utföras efter enskild väg, krävs att statsbidrag utgår med en aktiv vägförening som håller vägen i farbart skick för det upphandlade fordonet.

4.3 Självskjuts

I undantagsfall kan självskjutsning vara aktuellt. Självskjutsning innebär att förälder/anhörig mot ersättning skjutsar eleven efter beslut av kommunen. Eftersom trafiken inte betraktas som yrkesmässig räcker det att föraren uppfyller samma krav som vid framförandet av fordonet. Fordonet behöver inte vara lämplighetsbesiktigt men måste ha genomgått den vanliga kontrollbesiktningen och vara försäkrat.

Föraren är ansvarig för att alla passagerare använder bilbälte, gällande trafiksäkerhetsaspekter vid val av på- och avstigningsplats och om respekten för hastighetsgränser. Passagerarna omfattas av fordonets obligatoriska trafikförsäkring. Ersättning utgår med samma belopp per km som utgår enligt Skatteverkets norm för skattefri ersättning för tjänsteresor med egen bil.

4.4 Särskilda omständigheter

Vid annan särskild omständighet sker prövning i varje enskilt fall och beslut fattas av skolchef. Ansökan görs i god tid innan skolstart då handläggningstiden är upp till 4 veckor. Ansökan görs via e-tjänsten på kommunens hemsida men finns även som nedladdningsbar blankett. Särskilda omständigheter anges vid ansökan.

5. Väntetider

5.1 Elevers väntetid

Om det uppstår väntetid mellan skoldagens början eller slut och bussens ankomst- eller avgångstid, ska eleven ha organiserad tillsyn.

5.2 Effektiv skolskjutsorganisation

Samordning mellan olika verksamheter och av schemaläggning måste ske mellan ansvariga skolledare, så att en effektiv skolskjutsorganisation uppnås och med mål att minska kostnaderna för antalet transporter.

6. Säkerhet och ansvar

6.1 Ansvar mellan hemmet och hållplatsen

Vårdnadshavare ansvarar för barnet mellan hemmet och hållplatsen samt tills dess att barnet kliver på eller av skolskjutsen. Kommunen har sedan huvudansvaret för barnet, men entreprenören för skolskjutsen ansvarar för ordningen och trafiksäkerheten under färden.

6.2 Ansvar under färd

De allmänna regler som gäller i skolan för ordning och uppförande gäller också i skolskjutsfordon, bussar i linjetrafik och vid hållplatser. Elever som uppträder störande eller inte lyder förarens anvisningar ska rapporteras till skolskjutsansvarig, som i sin tur kontaktar elevens vårdnadshavare. Hjälper inte detta kopplas skolledningen in. En elev som med avsikt skadar någonting på bussen eller i taxin är ersättningsskyldig gentemot entreprenören som har möjlighet att rikta skadeståndskrav mot eleven. När en elev oavsiktligt skadar någonting på bussen eller i taxin kan förälders hemförsäkring i vissa fall användas.

Ansvar för byte under resvägen till skolan faller under vårdnadshavarens ansvarsområde.

6.3 Ansvar för-på- och avstigningsplats vid skolan

Personalen på skolan är ansvarig för ordningen på hållplatsen vid skolan. Kommunen har huvudansvaret för eleven, men entreprenören för skolskjutsen ansvarar för ordningen och trafiksäkerheten under färden. Mellan hållplats och hemmet är det vårdnadshavaren som har ansvaret.

6.4 Om eleven missar skolskjutsen

Vårdnadshavare är ansvarig för att barnet kommer till eller från skolan om barnet missar skjutsen. Om barnet missar skjutsen på grund av undervisningen i skolan, är det skolans ansvar att ordna med hemskjuts.

6.5 Säkerhet ombord på bussar

Skolskjuts sker i första hand med kollektivtrafik. Sorsele kommun har som krav att det ska finnas säkerhetsbälten i alla fordon som brukas för skolskjutsuppdrag. Bältet ska alltid användas under färd. Föraren är ansvarig att kontrollera att bälte användas. Om bältet inte används, trots förarens uppmaning, ska detta meddelas skolskjutsansvarig.

6.6 Trafiksäkerhets- och ordningsregler

Rektor ansvarar för att säkerställa att elever undervisas om vad de ska göra för att undvika olyckor i samband med skolskjuts. Vid läsårets början bör hållas särskild genomgång med de elever som färdas till och från skolan med skolskjuts. Genomgång bör omfatta trafiksäkerhets- och ordningsregler vid hållplats, vid på- och avstigning, under färden samt vid förflyttning till och från fordonet. Råd och anvisningar om åtgärder och uppträdande i samband med eventuell olycka ska lämnas.

6.7 Trafikhinder

Vid dåligt väglag, stark kyla eller andra hinder kan uppgjord tidtabell kanske inte alltid följas. Dessa dagar får eleverna komma för sent till skolan, för att trafiksäkerheten inte ska äventyras. Det är chauffören som avgör om fordonet kan ta sig fram till ordinarie hållplats. När 30 minuter har gått från ordinarie avgångstid ska eleven vända hemåt. I dessa fall vädjar vi till vårdnadshavare att vara behjälplig med skjuts, ingen ersättning utgår.

Vid extrema förhållanden som oframkomligt väglag, naturkatastrofer eller andra extraordinära omständigheter, kan kommunen inte garantera att skolskjuts kan utföras. Ersättningsskjuts ordnas inte.

6.8 Inställd skolskjuts

Vid inställd skolskjuts efter skoldagens slut är det vårdnadshavares ansvar att ordna skjuts för eleven. Rektor ser till att personal finns kvar på skolan till dess alla elever har hämtats.

Skoladministratör skickar ut information via SchoolSoft till vårdnadshavare och elever. Informationen publiceras externt på kommunens hemsida.

Rektor, eller annan utsedd person, informerar även skolans personal om beslutet att hålla skolan öppen längre.

Om turer med anledning av trafikstörning inte kan lämna av eleven vid ordinarie hållplats stannar eleven på skolan tills dess vårdnadshavare kan ordna skjuts hem.

7. Ansökningsförfarande och beslut om skolskjuts

Elevens vårdnadshavare ansöker om skolskjuts när det blir aktuellt att eleven behöver skolskjuts. Ansökan görs i god tid innan skolstart då handläggningstiden är upp till 4 veckor. Ansökan görs via e-tjänsten på kommunens hemsida men finns även som nedladdningsbar blankett.

Observera att särskilt intyg kan krävas vid funktionsnedsättning. Beslutet grundar sig på utredning som gjorts av skolskjutshandläggare och är fattat med stöd av delegering från kommunstyrelsen.

Vid växelvis boende, se 3.7

Om de förutsättningar som beslutet grundar sig på förändras i något avseende, ska detta omgående meddelas till skolskjutshandläggare. Beslutet upphör då att gälla från och med det datum då förändringen sker.

8. Överklagan

Om elever och vårdnadshavare inte är nöjda med det beslut som tagits gällande skolskjuts för eleven ska man i första hand ta kontakt med skolskjutshandläggare. Skolchef är

kommunstyrelsens delegat i beslut gällande beviljande av skolskjuts utifrån kommunstyrelsens regler och riktlinjer.

Kommunens beslut om skolskjuts kan överklagas inom 3 veckor genom förvaltningsbesvär.

Överklagande ska ställas till Förvaltningsrätten i Umeå men inlämnas/skickas till Sorsele kommun. Förvaltningsbesvär innebär att domstolen gör en fullständig överprövning av kommunens beslut där även de skälighets- och lämplighetsbedömningar som har gjorts av kommunen kan bli föremål för prövning.